

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"ק 37705-05-20 מ.נ.ש יעוץ בע"מ ואח' נ' אפריקה ישראל להשקעות בעמ
תיק חיצוני :

לפני כב' השופט אבי כהן

התובעות

1. מ.נ.ש יעוץ בע"מ
  2. כישרון לפיננסים בע"מ
- שתיהן ע"י ב"כ עוה"ד אילן סופר ואלעד בקר, ממשרד
עו"ד אילן סופר ושות'

נגד

הנתבעת

אפריקה ישראל להשקעות בע"מ
ע"י כ"כ עוה"ד יעל הרשקוביץ ואורן שהרבני, ממשרד עה"ד
גיסין ושות'

פסק דין

1 פס"ד זה הינו פס"ד חדש שניתן בתביעה שהוגשה בתיק זה, בעקבות ביטולו של פסה"ד המקורי
2 (הישן) שנתתי ביום 6.2.2023 ע"י פס"ד שניתן ע"י ערכאת הערעור.

3

4

הערות מקדמיות

5

6 1. בהמשך להערת פסק הדין המקורי, שלפיה הצדדים לא עשו הבחנה בין שתי התובעות, ומאחר
7 שגם בהליכים לפני ערכאת הערעור לא הייתה מחלוקת בעניין זה – גם בפס"ד זה לא אעשה
8 הבחנה בין שתי התובעות ואתייחס אל שתיהן כמקשה אחת.

9 2. מוצע לקרוא המעוניין לראות את תמונת הדברים השלימה במלואה ולקוב אחר כל השלבים
10 והפרטים שהולידו את התמונה הזו, כמו גם להתמצא בכינויי מסמכים וראיות ועדים שנכללו
11 בפסה"ד המקורי ושייעשה בהם שימוש גם בפס"ד חדש זה, לקרוא יחד עם פס"ד חדש זה, גם
12 את פסה"ד המקורי וגם את פסה"ד בערעורים. מובהר כי בפס"ד זה לא אסקור בהרחבה את
13 כל הליכי העבר, אלא אתייחס רק להליכים ולדברים הנחוצים להכרעתי החדשה כאן.

14 3. אציין כבר עתה, כי עסקינן בתיק עב כרס שבו הוגשו וקיימים אלפי דפים ועשרות מסמכים.
15 בחינה וניתוח של חומר רב זה מהווים משימה סבוכה, ולכן, מצאתי להנחות את עצמי להתמקד
16 בעיקר בטענות שבאי-כוח הצדדים העלו בסיכומיהם המשלימים לאחר מתן פסה"ד בערעורים,
17 וזאת מתוך הנחה סבירה כי ב"כ הצדדים טענו את הטענות הרלוונטיות והחשובות ביותר. אציין
18 גם, כי התרשמתי שמדובר בעו"ד מייצגים אשר עושים את עבודתם בהרצאות, במסירות
19 ובנאמנות ומכאן שהסיכומים המשלימים המלומדים שאותם הוציאו תחת ידיהם מבטאים
20 ומשקפים היטב את עמדות ואת נימוקי הצדדים העכשוויים.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"ק 37705-05-20 מ.נ.ש יעוץ בע"מ ואח' נ' אפריקה ישראל להשקעות בעמ
תיק חיצוני :

1 4. ראוי להבהיר, כי נטל ההוכחה בפס"ד חדש זה מוטל על התובעות, על כל המשתמע מכך.

2

3

תמצית הליכי העבר הרלוונטיים

4

5 1. ביום 18.5.2020 הוגשה תביעה כספית ע"ס 1,434,321 ₪, שעניינה בחוב כספי נטען שמקורו
6 באי-תשלום סכומי שני מענקים כספיים עפ"י הסכם שירותי ייעוץ כלכלי מיום 3.5.2016 שנעשה
7 בין הצדדים (להלן – "התביעה" ו"הסכם הייעוץ", בהתאמה).

8 2. ביום 6.2.2023 נתתי פס"ד מנומק מקורי בתביעה (להלן – "פסה"ד המקורי"), שבו קיבלתי
9 חלקית את התביעה וחייבתי את הנתבעת לשלם לתובעות סך של 800,000 ₪, כסכום מענק
10 ההצלחה מושא התביעה (אחד משני המענקים שנתבעו בתביעה) (להלן – "מענק ההצלחה"),
11 בצירוף שערודך רלוונטי, וכן הוצאות משפט ושכ"ט עו"ד.

12 3. ביום 17.4.2023 הוגש בתיק ע"א (מחוזי ת"א) 24110-04-23 ערעור מטעם הנתבעת על פסה"ד
13 המקורי (הנתבעת טענה כי היה ויש מקום לדחות התביעה כולה), וביום 18.6.2023 הוגש ערעור
14 שכנגד מטעם התובעות (שטענו כי הן זכאיות גם לרכיב של מע"מ בנוסף לסכום הפסוק הנ"ל,
15 רכיב שלא נפסק לטובתן במסגרת פסה"ד המקורי).

16 4. ביום 4.1.2024 נערך דיון פרונטאלי בערעורים, ולאחריו (משלא קיבלו הצדדים הצעה רלוונטית
17 שהציע ביהמ"ש כמתועד בפרוטוקול שם), ניתן באותו יום פס"ד מנומק (להלן – "פסה"ד
18 בערעורים"), שקבע כך :

19 4.1. הערעור שכנגד מטעם התובעות נתקבל, במובן זה שנפסק שהן אכן זכאיות עקרונית גם
20 לרכיב של מע"מ.

21 4.2. הערעור העיקרי מטעם הנתבעת נתקבל באופן חלקי, כמפורט להלן :

22 4.2.1. נדחתה טענת הנתבעת לפיה קיימת מניעה חוקית רלוונטית מלהגיש את התביעה.

23 4.2.2. בוטלה קביעתי בפסה"ד המקורי, לפיה, עפ"י פירושו של הסכם הייעוץ, התובעות

24 זכאיות למענק הצלחה גם בהיעדר קיום קשר סיבתי מוכח בין פעולות הייעוץ שהן

25 העניקו לנתבעת לבין גיבוש הסדר החוב הרלוונטי (ההסדר הסופי - הסדר לפידות)

26 שנעשה בסופו של יום בנוגע לנתבעת (להלן – "שאלת הקשר הסיבתי")

27 ו"ההסדר הסופי", בהתאמה). תחת זאת נקבע בפסה"ד בערעורים, כי זכאות

28 התובעות למענק ההצלחה בהחלט כן מותנית במתן תשובה חיובית לשאלת הקשר

29 הסיבתי, ואף נקבע כי על הקשר הסיבתי להיות משמעותי, הגם שיייתכן שיהיה גם

30 עקיף ולא בהכרח ישיר.

31 4.2.3. נקבע כי פסה"ד המקורי לא כלל ניתוח עובדתי/ראייתי מפורט/מספיק לצורך הכרעה

32 בשאלת הקשר הסיבתי, ולכן אין מנוס מהשבת התיק אל בית משפט השלום כערכאה

33 מבררת, להכרעתו החדשה בשאלת הקשר הסיבתי.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"ק 37705-05-20 מ.נ.ש יעוץ בע"מ ואח' נ' אפריקה ישראל להשקעות בעמ
תיק חיצוני :

- 1 4.2.4. פסה"ד המקורי בוטל וניתנו בפסה"ד בערעורים ההוראות האופרטיביות הבאות :
- 2 "פסק הדין יבוטל. התיק יושב לבית המשפט קמא, על מנת שיידרש בפירוט
- 3 הנדרש, ותוך ציון ממצאיו ונימוקיו לאלה, לשאלת מידת התרומה של פעולות מנש
- 4 להסדר לפידות, ולשאלת הגעתן לכלל 'מסה קריטית' אשר יכולה לזכות במענק
- 5 ההצלחה מכוח הסכם הייעוץ. ככל שיפסק שמנש זכאית למענק ההצלחה, כולו או
- 6 חלקו, יתווסף לו מע"מ בהתאם לקביעה לעיל" (ההדגשה שלי – א.כ.).
- 7 5. ביום 13.2.2024 נתתי החלטה ובה הוראות דיוניות רלוונטיות לאופן ההכרעה הדרושה
- 8 בתביעה, בשים לב לקביעות ולהוראות פסה"ד בערעורים, ולאחר שהצדדים הגישו
- 9 התייחסויותיהם באשר לדרוש ולמבוקש (שני הצדדים הודיעו, בין היתר, כי אינם מגישים
- 10 בקשת רשות ערעור לביהמ"ש העליון על פסה"ד בערעורים וכי אינם מעוניינים בשמיעה
- 11 חוזרת/נוספת של ראיות בתיק זה לצורך מתן פסה"ד החדש). באותה החלטה נתתי הוראות
- 12 בדבר הגשת סיכומי טענות משלימים בכתב.
- 13 6. ביום 14.3.2024 ניתנה החלטה מפורטת ע"י ערכאת הערעור, שבה נתקבלה בקשת הנתבעת
- 14 להבהיר את פסה"ד בערעורים בכל הנוגע לסוגיית הכספים שהנתבעת כבר שילמה בפועל
- 15 לתובעות עפ"י פסה"ד המקורי (להלן – "החלטת הבהרה"). נקבע בהחלטת הבהרה כי הדין
- 16 מחייב בנסיבות את התובעות להשיב לנתבעת את הסכומים שזו שילמה להן, עוד בטרם מתן
- 17 פס"ד חדש זה, נוכח ביטולו של פסה"ד המקורי, וכי לכן התובעות מחויבות בהשבה מיידית.
- 18 בהחלטת הבהרה הבהירה וחיידדה ערכאת הערעור גם את הטעון הכרעה בפס"ד חדש זה,
- 19 במילים הבאות: על בית משפט השלום " לבחון על יסוד טענות הצדדים וראיותיהם שהובאו
- 20 זה מכבר (ומובן שמדובר בבחינה סבוכה, שאינה מדויקת כפלט), האם ניתן לומר כי מכלול
- 21 פעולות מנש הן כאלה שהייתה להן תרומה משמעותית די הצורך לגיבושו של הסדר לפידות,
- 22 במישרין או בעקיפין. התוצאה היא בינארית: אם לשיטת בית משפט קמא התרומה הייתה
- 23 משמעותית די הצורך (ולבית משפט קמא הסמכות להחליט על המידה הנדרשת, לשיקול
- 24 דעתו), תזכה מנש במלוא המענק. אם התרומה לא הייתה משמעותית די הצורך, לא תזכה
- 25 במענק (ההדגשה שלי – א.כ.)"
- 26 7. שני הצדדים הגישו סיכומיהם הרלוונטיים (להלן – "סיכומים משלימים"): ביום 11.3.2024
- 27 הוגשו סיכומים משלימים עיקריים מטעם התובעות; ביום 28.3.2024 הוגשו סיכומים
- 28 משלימים מטעם הנתבעת; וביום 14.4.2024 הוגשו סיכומי תשובה משלימים מטעם התובעות.
- 29
- 30
- 31
- 32
- 33
- 34

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"ק 37705-05-20 מ.נ.ש יעוץ בע"מ ואח' נ' אפריקה ישראל להשקעות בעמ
תיק חיצוני :

דיון והכרעה

דין התביעה – להידחות.

פסה"ד המקורי לא הכריע בשאלת הקשר הסיבתי, נוכח קביעתו שהדבר אינו נחוץ

מסקנתי הפרשנית המרכזית והמפורשת בפסה"ד המקורי הייתה, כי הסכם הייעוץ כלל אינו מחייב קיומו של קשר סיבתי כזה בין פעולות התובעות עפ"י הסכם הייעוץ לבין הגעת הנתבעת להסדר הסופי (או הסדר אחר קודם כלשהו), וכי, על כן, די בכך שייעשה הסדר חוב כלשהו (כפי שאכן נעשה בפועל) כדי לזכות את התובעות במענק ההצלחה. ובמילות פסה"ד המקורי (בעמ' 7 לפסה"ד המקורי): "הסכם הייעוץ אינו יוצר תנאי או קשר סיבתי בין פעולות הייעוץ שעל התובעות לספק לנתבעת לבין זכאותן למענק ההצלחה, כאשר מבחינת לשון הסכם הייעוץ די בכך שיאושר לנתבעת הסדר חוב (שזוהי למעשה המטרה העיקרית של הסכם הייעוץ) כדי להקים לתובעות זכאות למענק ההצלחה".

ראוי להזכיר כאן, כי הסכם הייעוץ (נספח 1 לתצהיר העדות הראשית של עת/1) נוסח בלקוניות ובחסכנות רבות, כאשר כל שנכתב בו לגבי מענק ההצלחה היה במסגרת סעיף 4 להסכם (שכותרתו: "שכר הטרחה המבוקש לשעת עבודה (לסכומים אלו יתווסף מע"מ כחוק"), שזו לשונו:

• "תעריף שותף: 600 ₪ לשעה, תעריף מנהל פרויקט: 450 ₪ לשעה, תעריף אנליסט: 350 ₪ לשעה.

• בנוסף עם אישור ההסדר ישולם לנו מענק הצלחה בסך של 800,000 ₪ וכן מענק נוסף של עד 400,000 ₪ לפי שיקול דעת הנהלת החברה" (ההדגשה שלי – א.כ.).

אין בשום מקום בהסכם הייעוץ הגדרה מפורשת של הביטוי "ההסדר" או "הסדר החוב" ואין בשום מקום בהסכם הייעוץ אמירה כי נחוץ דבר מה פרט לאישור הסדר החוב על מנת לזכות את התובעות במענק ההצלחה, כאשר בסעיף 1 להסכם הייעוץ נאמר "אנו מתכבדים בזאת להגיש את הצעתנו לשמש כיועצים כלכליים לאפריקה ישראל השקעות... **בגיבוש הסדר חוב** אל מול הנושים הפיננסים של החברה" (ההדגשה שלי – א.כ.), ובסעיף 3 להסכם הייעוץ נאמר כך:

3. ככל שיידרש, שירותינו יכללו:

א. בדיקת יכולת סולבנטיות של החברה אל מול מבנה החוב;

ב. ניתוח תזרים מזומנים צפוי של החברה;

ג. גיבוש של מתווה הסדר חוב עבור החברה;

ד. ניתוח והכנת ניירות עמדה להצגת מתווה הסדר החוב;

ה. השתתפות במשא ומתן מול הנציגים והנאמנים;

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"ק 37705-05-20 מ.נ.ש יעוץ בע"מ ואח' נ' אפריקה ישראל להשקעות בעמ
תיק חיצוני :

- 1 .ו. השתתפות במשא ומתן מול הבנקים ;
- 2 .ז. השתתפות בדיונים פנימיים של החברה ;
- 3 .ח. עריכת מספר תרחישי וניתוח רגישות שיוסכמו עם הנהלת החברה ובעלי מניותיה ;
- 4 .ט. סיוע ולייווי כתיבת מסמכי **ההסדר** שטרי הנאמנות."
- 5 (ההדגשות של המילים "הסדר חוב" ו"ההסדר" הן שלי – א.כ.).
- 6

7 אך מאחר, שכידוע וכנכתב מפורשות בפסה"ד בערעורים, ערכאת הערעור לא קיבלה מסקנתי זו
8 וקבעה כי כן נחוץ קשר סיבתי מוכח ואף משמעותי, ומאחר שהתובעות השלימו עם קביעה זו של
9 ערכאת הערעור (התובעות בחרו שלא להגיש בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון על פסה"ד
10 בערעורים, כאשר לפי לשון סעיף 11 לפסה"ד בערעורים התובעות, באמצעות ב"כ התובעות, אף לא
11 טענו אחרת לפני ערכאת הערעור - כי לא נחוץ קשר סיבתי כזה), מחובתי בפס"ד זה לבחון את שאלת
12 הקשר הסיבתי ואת מידתו ולהכריע בה.
13

משימת ההכרעה בשאלת הקשר הסיבתי היא משימה מורכבת וקשה לביצוע

14
15
16 למעשה, כבר בפסה"ד המקורי התייחסתי לדברים (בעמ' 7 לפסה"ד המקורי), במילים הבאות:
17 "הוכח כי הפעולות, ההכנות והמגעים הרלוונטיים שנעשו לצורך ולקראת הסדרי החוב הרלוונטיים
18 השונים היו ממושכים, מסועפים ומורכבים מאוד, ולא ניתן ברצינות לבדוד פעולה או מהלך
19 מסוימים כאלה או אחרים מתוכם ולנסות לקבוע אם הם אלה דווקא שהובילו להצלחת איזה
20 מהסדרי החוב".

21
22 גם ערכאת הערעור התייחסה למורכבות המשימה, בציינה בסעיף 11 להחלטת ההבהרה לגבי
23 הבחינה שעלי לערוך בפס"ד חדש זה בנוגע לשאלת הקשר הסיבתי כי "מובן שמדובר בבחינה
24 סבוכה, שאינה מדויקת כפלטס...", ובהמשך הסעיף ובאותה רוח נאמר: "מובן: אמורפי, קשה
25 למדידה, אך פועל יוצא בלתי נמנע של ניסוחו הלאקוני של מנכ"ל מנש (עת/1 – א.כ.) את הצעתו
26 (שאפריקה אישרה) כי **עם אישור ההסדר ישולם לנו מענק הצלחה בסך 800,000 ₪**" (ההדגשה
27 במקור – א.כ.).

28
29 למרות קושי ידוע ומובן זה, הטילה עליי ערכאת הערעור את המשימה, ובפס"ד חדש זה אבצע אותה
30 כמיטב יכולתי, תוך מודעות, הן לכך שהתובעות הן אלה שיצרו בדלות ובעמימות הסכם הייעוץ
31 הלאקוני שאותו ניסחו את הקושי הזה (בהמשך לדברים המצוטטים הנ"ל מהחלטת ההבהרה), והן
32 לכך שנטל הוכחת הקשר הסיבתי הנחוץ מוטל על התובעות.
33
34

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"ק 20-05-37705 מ.נ.ש יעוץ בע"מ ואח' נ' אפריקה ישראל להשקעות בעמ
תיק חיצוני :

בחינת שאלת הקשר הסיבתי

- 1
2
3 1. בראשית הדברים יצוין, כי התובעות שינו את עמדתן הרלוונטית במהלך הדרך, מן הקצה אל
4 הקצה, כמפורט להלן. עמדתן המקורית של התובעות אומצה למעשה על-ידי בפסה"ד המקורי,
5 כאשר התובעות כלל לא טענו במסגרת הסיבוב הראשון, ודאי לא במפורש, שהן היו מעורבות
6 באופן כלשהו בגיבוש ההסדר הסופי (דווקא), כך שהדבר פועל לחובתן בבואנו ביום הזה לבחון
7 את שאלת הקשר הסיבתי בנוגע להסדר זה דווקא.
8 1.1. עמדת התובעות המקורית בסיבוב הראשון (בטרם מתן פסה"ד המקורי) הייתה כי כלל לא
9 נחוץ להוכיח קיומו של קשר סיבתי רלוונטי (או של מעורבות רלוונטית) על מנת לזכותן
10 במענק ההצלחה.
11 1.1.1. מלשון כתב התביעה ניכר היטב, כי התובעות היו במקור בעמדה לפיה לא נחוץ כל
12 קשר סיבתי רלוונטי, ודי לפי סעיף 4 להסכם הייעוץ בכך שאושר הסדר חוב רלוונטי
13 (כלשהו) כדי לזכות את התובעות במענק ההצלחה (ראו סעיפים 7-9, 39, ו- 41-42
14 לכתב התביעה).
15 1.1.2. התובעות היו עקביות בעמדתן זו בסיבוב הראשון, וחזרו עליה גם בסיכומיהן
16 המקוריים העיקריים מיום 26.12.2022 (ראו למשל סעיפים 16+18 לאותם סיכומים)
17 וגם בסיכומי התשובה המקוריים מיום 18.1.2023 (ראו בסעיף 11 לאותם סיכומים),
18 בדבר זכאותן למענק ההצלחה ללא כל תלות במידת מעורבותן בהסדר הסופי.
19 1.2. אולם עמדת התובעות בסיבוב השני (בהליכים בפני ערכאת הערעור) השתנתה באופן
20 דרמטי לגבי שאלת הקשר הסיבתי, באופן שבו התובעות עברו להסכים למעשה ובסופו של
21 דבר עם קביעת פסה"ד בערעורים, לפיה אכן נחוץ קיום של קשר סיבתי רלוונטי על מנת
22 לזכות את התובעות במענק ההצלחה.
23 1.2.1. הדבר נקבע בסעיף 11 של פסה"ד בערעורים, שבו צוין כי, במידה רבה, אף ב"כ
24 התובעות לא טען בפני ערכאת הערעור שאין נחוצה תרומה מצד התובעות לגיבוש
25 ההסדר הסופי כתנאי לזכאותן למענק ההצלחה.
26 1.2.2. בסעיף 11 הנ"ל לפסה"ד בערעורים לא הובא מקור דבריו של ב"כ התובעות, ובדקתי
27 ומצאתי שאלו נאמרו במסגרת הדיון הפרונטאלי שנערך ביום 4.1.2024 בפני ערכאת
28 הערעור, דיון שבמהלכו נשאל ב"כ התובעות ע"י חברי המותב על שאלת הקשר
29 הסיבתי, ומתשובותיו ניתן אכן להסיק שהתובעות שינו את עמדתן, ועברו לטעון כי
30 אכן יש להראות קשר סיבתי רלוונטי כתנאי לזכאותן למענק ההצלחה (ראו בעמ' 7-
31 6 לפרוטוקול הדיון הנ"ל מיום 4.1.2024).
32 2. בטרם אסקור את טענות הצדדים וראיותיהם, אתייחס למהותם של הקשר הסיבתי והזיקה
33 הנדרשים. אין חולק שבענייננו אין ראיה אחת ויחידה אשר קושרת באופן ישיר ומובהק את
34 פעולותיהן של התובעות להסדר הסופי. כך למשל, לא קיימת ראיה לכך שהתובעות השתתפו

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"ק 37705-05-20 מ.נ.ש יעוץ בע"מ ואח' נ' אפריקה ישראל להשקעות בעמ
תיק חיצוני :

- 1 במו"מ לגבי ההסדר הסופי דווקא ו/או ביצעו פעולות מהותיות המתקשרות באופן ישיר להסדר
2 הסופי דווקא. לפיכך, מדובר בקשר נסיבתי נטען, ולפיכך ומטבע הדברים, יש לבחון ולנתח את
3 מכלול הראיות והאינדיקציות שהציגו הצדדים ולבחון את התוצאה המתבקשת בהתאם. יצוין
4 כי בפסק הדין בערעורים לא נקבע מהו המבחן המהותי שלפיו יש לקבוע אם אכן קיים קשר
5 סיבתי מספיק בין פעולות התובעות לבין ההסדר הסופי, כאשר הנתבעת הציעה מבחן של
6 "הגורם היעיל" שנהוג על פי דיני המקרקעין (תיווך). אין בדעתי לקבוע צורה ו/או שם של מבחן
7 קונקרטי כלשהו, ורק אציין כי ברור לחלוטין שבמצוות לשון ורוח פסק הדין בערעורים, על
8 המבחן להיות כזה שמצביע על זיקה משמעותית ומיוחדת בין פעולות התובעות לבין ההסדר
9 הסופי, ולא על קשר רופף או קשר כלשהו סתם בין השניים.
10
- 11 3. חשוב לצייין, כי אין חולק שהתובעות קיבלו כבר בפועל ובזמן אמת שכר מלא וגבוה (בהתאם
12 לתעריף שעתי בהסכם הייעוץ) בגין כל העבודות והפעולות שאותן ביצעו עבור הנתבעת. עובדה
13 זו משמיעה שתי מסקנות חשובות לפחות: האחת, התובעות כבר תוגמלו היטב בגין עבודתן,
14 ואין מדובר במקרה שבו יש לקבוע אם לזכות את התובעות בשכר מסוים כלשהו אם לאו, אלא
15 רק אם הן לזכותן בתגמול נוסף בדמות מענק ההצלחה; והשנייה, קשה ומסובך להפריד בדיעבד
16 בין עבודות שביצעו התובעות עבור הנתבעת במהלך השנים עפ"י הסכם הייעוץ, ושאותן הן היו
17 חייבות לבצע בכל מקרה וללא תלות בהשגת הסדר חוב כלשהו או תוצאה אחרת כלשהי, לבין
18 עבודות שהובילו באופן מובהק לתוצאת ההסדר הסופי דווקא. שהרי התובעות ביצעו וממילא
19 חייבות היו לבצע כל מה שנתבקש מהן, ולכן קיימת מידה רבה של ספקולטיביות בניסיון לצבוע
20 בדיעבד ובאופן סלקטיבי דווקא פעולה כזו או אחרת כפעולה שהובילה בהכרח לתוצאת ההסדר
21 הסופי.
22
- 23 4. למען הסדר הטוב ולצורך בהירות הדברים, אציג בקצרה את כלל ההסדרים והעסקאות
24 הרלוונטיים:
25
- 26 4.1. עסקת חברת אפ"י פיתוח – אושרה על ידי בית המשפט ביום 28.7.2016 ויצאה לפועל
27 (להלן: "עסקת אפי פיתוח").
28 4.2. הסדר "סיידוף" – בקשת אישור רלוונטית הוגשה לבית המשפט ביום 23.11.2017, אך
29 ההסדר לא יצא לפועל.
30 4.3. הסדר "מוטי בן משה הראשון" – בקשת אישור רלוונטית הוגשה לבית המשפט ביום
31 4.1.2018, אך מר בן משה חזר בו מהצעתו וההסדר לא אושר בשל כך.
32 4.4. הסדר "מוטי בן משה השני" – אושר על ידי בית המשפט ביום 2.9.2018, אך לא יצא לפועל.
33 4.5. עסקת מכירת האחזקות של "אפריקה השקעות" (שהפעילה את כביש 6) – אושרה על ידי
34 בית המשפט ביום 19.5.2019.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"ק 37705-05-20 מ.נ.ש יעוץ בע"מ ואח' נ' אפריקה ישראל להשקעות בעמ
תיק חיצוני :

1 4.6. הסדר "לפידות" (ההסדר הסופי) – אושר על ידי בית המשפט ביום 27.11.2019 ויצא
2 לפועל.

3
4 ניתוח מכלול הטענות והראיות, בזיקה לסיכומים המשלימים שהגישו הצדדים (שקבעתי מעלה
5 כי יש לתת להם משקל נכבד בנסיבות), מעלה כי אלו הן המחלוקות העיקריות בנוגע לשאלת
6 הקשר הסיבתי ולראיות והאינדיקציות אשר מבססות אותו, כאשר לצד המחלוקות אציג הכרעתי
7 בהן:

8
9 1. מחלוקת בשאלה, האם הייעוץ שנתנו התובעות, שלפיו עדיפה דרך הסדר החוב על פני דרך
10 הפירוק, מבסס את הקשר הסיבתי.

1.1. עמדת התובעות :

11
12
13 1.1.1. בתחילת ההתקשרות הוכנה על ידי התובעות מצגת עבור הנתבעת, אשר התייחסה

14 לשני תרחישים, האחד הוא הסדר חוב והשני הוא פירוק החברה (להלן: "המצגת").
15 לטענתן, ההמלצות אשר פורטו לגבי בחירה במסלול של הסדר, היו חיוניות לצורך
16 השגת הסדר חוב, וזאת בשל הפירוט הרב והנתונים שנכללו בה.

17 1.1.2. על בסיס הייעוץ וההמלצות הנ"ל הנתבעת בחרה בחלופה של הסדר החוב. כך גם, עד
18 הנתבעת ציין בעדותו כי החלטת הנתבעת לבחור בדרך של הסדר, התבססה בין היתר
19 על עבודתן של התובעות (התובעות מפנות לפרוטוקול מיום 24.9.22, עמ' 50 ש' 15-
20 (17).

21 1.1.3. הייעוץ במסגרת "פירוק או הסדר" סייע לנתבעת לא רק בתחילת הדרך, אלא גם
22 בהמשכה. כך למשל, התובעות יעצו לנתבעת בעניין הסדר "בן משה".

23 1.1.4. ההחלטה אם ללכת לפירוק או להסדר חוב הינה קריטית ומהותית לחברה אשר
24 נמצאת בקשיים כלכליים. התובעות צירפו דוגמאות ואסמכתות לכך מפי מלומדים
25 שונים מהספרות המשפטית, אשר מצביעים על חשיבותה של החלטה זו.

1.2. עמדת הנתבעת :

26
27 1.2.1. הפעולה אשר מתייחסת לבחינת מסלול מיטיב יותר עבור הנתבעת אינה נכללת
28 ברשימת השירותים הנ"ל המנויים בסעיף 3 להסכם הייעוץ.

29 1.2.2. היה ברור לכל כי הנתבעת נמצאת במצב של אי-סולבנטיות אשר דורש בדיקה
30 מעמיקה של החלופות העומדות בפניה. לטענת הנתבעת, דבר זה היה ידוע גם
31 לתובעות ולנציגיה. כך למשל, עת/1 ציין כי לא הייתה מחלוקת בדבר אי-הסולבנטיות
32 של הנתבעת (הנתבעת מפנה למשל לפרוטוקול מיום 24.11.22, עמ' 21, ש' 24).

33 1.2.3. במצגת שהוכנה והוצגה בפני הוועדה הבלתי תלויה, הושקע היקף שעות מינימאלי,
34 שאינו מהווה חלק מהותי בהליך הסדר החוב, אשר מסתכם בכ-136 שעות בלבד.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"ק 37705-05-20 מ.נ.ש יעוץ בע"מ ואח' נ' אפריקה ישראל להשקעות בעמ

תיק חיצוני :

- 1.2.4. עוד נטען, כי בהליכי חדלות פירעון, נושי החברה הם בעלי סמכות ההחלטה בעניין פירוק או הסדר, והמלצת התובעות בעניין זה (שניתנה להנהלת הנתבעת) אינה בעלת משקל של ממש. כך גם, נושי הנתבעת (מחזיקי האג"ח) היו מיוצגים ע"י מומחים משלהם והסתייעו בחו"ד מומחה מטעם בית המשפט אשר עזר להם לקבל החלטות.
- 1.2.5. לבסוף, נטען כי שאלת המסלול העדיף (הסדר או פירוק) נבחנה מחדש בכל פעם כאשר הייתה על הפרק הצעת הסדר, ולכן, להמלצת התובעות שניתנה בתחילת הדרך אין תוקף ומשקל 3 שנים לאחר מכן, בהסדר הסופי.
- 1.3. הכרעת ביהמ"ש : לאחר ניתוח טענות הצדדים וראיותיהם, אני מוצא את עמדת הנתבעת עדיפה על פני עמדת התובעות. ברור כי לאורך כל הדרך, פניה של הנתבעת היו להסדר חוב והראיה לכך היא שנעשו ניסיונות והוצעו מספר הסדרי חוב שונים לאורך הדרך (ראו פירוט הסדרי החוב בסעיף 3 לעיל), ולא שוכנעתי כי יש לזקוף את הליכת הנתבעת בדרך הסדרי החוב (בשונה מדרך הפירוק) לטובת פעולות התובעות דווקא. שוכנעתי כי דרך הסדר החוב הייתה מהלך טבעי ומתבקש, ודאי אפשרי, בכל מקרה בנסיבות. אין חולק כי מצבה הכלכלי הקשה של הנתבעת לא אפשר לה לפרוע את חובותיה (הרי בשל כך נולדה ההתקשרות בין הצדדים), ולכן מתבקש מאוד היה ללכת בדרך של הסדר חוב, ולמצער לנסות להגיע להסדר חוב. אין חולק כי התובעות עשו עבודה רלוונטית שבה השקיעו כמות שעות נכבדה, אשר סייעה לנתבעת בהליך קבלת ההחלטה, ודבר זה עולה גם מעדותו של עד הנתבעת שאליה הפנו התובעות (ראו פרוטוקול דיון מיום 24.11.22, עמ' 50). עם זאת, מעדותו של עד הנתבעת ומשאר החומר הראייתי שהוצגו עולה כי הייעוץ של התובעות היה רק אחד מתוך כמה גורמים שונים שעליהם התבססה ההחלטה. כלומר, ההחלטה הסופית נשענה על ייעוץ של גורמים נוספים מלבד התובעות, ולא ניתן לייחס לתובעות את הבלעדיות שהיא מבקשת לנכס לעצמה על מלוא הקרדיט בנוגע להחלטה ללכת בדרך של הסדר חוב. אני מקבל את עמדת הנתבעת, שלפיה הייעוץ הראשוני שניתן והמצגת, אינם כלולים ברשימת השירותים המנויים בסעיף 3 להסכם הייעוץ (ראו ספח 1 לתצהירו של עד/1). יתר על כן, תפקידן של התובעות כפי שקבוע בהסכם הייעוץ הינו "להגיש את הצעתנו לשמש כיועצים כלכליים לאפריקה ישראל השקעות (להלן: "החברה") **בגיבוש הסדר חוב** אל מול הנושים הפיננסיים של החברה" (ראו נספח אחד לתצהירו של עד/1). משמע, היה ברור לחלוטין וכבר מתחילת הדרך לשני הצדדים, עוד בטרם התקשרותם, כי הייעוץ ניתן לגבי הסדר חוב, ולא לגבי פירוק או חלופה של פירוק. אין כל התייחסות בהסכם הייעוץ לבחינת חלופה של הסדר חוב אל מול חלופה של פירוק, ולכן השירות הראשוני שניתן ושסוכם שיינתן בהסכם הייעוץ על ידי התובעות למעשה לא נכלל בהסכם בין הצדדים, וממילא, התובעות אינן זכאיות למענק ההצלחה אך בשל הליכת הנתבעת בדרך של הסדרי החוב, ולא בדרך החלופית של פירוק.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"ק 37705-05-20 מ.נ.ש יעוץ בע"מ ואח' נ' אפריקה ישראל להשקעות בעמ
תיק חיצוני :

- 1.4. שוכנעתי כי השאלה אם ללכת בדרך הסדר חוב או בדרך פירוק הינה שאלה מהותית ומשמעותית ביותר, אולם, אני מקבל את עמדת הנתבעת שלפיה ההחלטה הסופית נתונה בידי נושי החברה למעשה, שקיבלו ייעוץ נפרד משלהם ולא ניזונו, ודאי לא באופן בלעדי, מדברי ומחומרי התובעות. כידוע, מכר באמצעות הסדר, הינו מצב שבו הדין מנסה למזער את נזקם של נושי החברה [פש"ר (מחוזי תל אביב-יפו) 3706/09 בעניין שטאנג בניה והנדסה בע"מ (פורסם בנבו, 11.11.2009)], ולכן הגיוני וראוי כי ההחלטה הסופית תיוותר בידיהם. לפיכך, המלצתן של התובעות אינה בעלת משקל מהותי ומכריע ואינה חזות הכול (גם מהנספח שצורף ע"י התובעות עצמן, עולה במובהק כי ההחלטה הסופית היא בידי נושי החברה, מחזיקי אגרות החוב - ראו נספח 7 לתצהיר עת/1).
- 1.5. לבסוף, יש לציין כי המצגת שהוכנה ע"י התובעות הוכנה בשלב ראשוני ומוקדם יחסית, שאינו לקראת הסדר החוב הסופי, ולפיכך, אין בהכרח או במובהק קשר סיבתי (וגם לא הוכח קשר כזה) בין המצגת לבין הסדר הסופי. כך גם, ההחלטה ללכת בדרך של הסדר חוב נפלה הרבה בטרם סגירת הסדר החוב הסופי (מספר שנים קודם לכן).
2. מחלוקת בשאלה האם פעולת מכירת חברת אפ"י פיתוח מבססת את הקשר הסיבתי :
- בחודש יולי 2016 אושרה על ידי בית המשפט עסקה אשר מהותה היא מכירת חברת הבת של הנתבעת – חברת אפ"י פיתוח. החברה נמכרה לבעל השליטה בנתבעת, במטרה לצמצם את מצבת החובות של הנתבעת.
- 2.1. עמדת התובעות :
- 2.1.1. אלמלא עסקת אפי פיתוח, לא הייתה יכולה הנתבעת "לחמוק מגורל של פירוק החברה", וכך לטענתן, סברה גם הנתבעת בתקופה הרלוונטית (התובעות הפנו לנספחים 5-8 לתצהירו של עת/1). בנוסף, לטענתן, מדובר ב"נכס רעיל".
- 2.1.2. התובעות עבדו בחודשים מאי-אוגוסט 2016 כ-1,000 שעות אשר הוקדשו להגעה להסדר באמצעות מכירת חברת אפ"י פיתוח לבעל השליטה בנתבעת, במטרה לצמצם את מצבת החובות שלה.
- 2.1.3. נוסף לכך, לטענתן, עד הנתבעת הודה כי עסקת אפי פיתוח סייעה לנתבעת להגיע להסדר וכי התובעות היו מעורבות במכירתה (התובעות הפנו לפרוטוקול מיום 24.11.22, עמ' 54, 56), וכך לטענתן ציינה גם גב' מירב עופר (נציגת מחזיקי האג"ח) (התובעות מפנות לפרוטוקול מיום 28.9.22 עמ' 20).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"ק 20-05-37705 מ.נ.ש יעוץ בע"מ ואח' נ' אפריקה ישראל להשקעות בעמ
תיק חיצוני :

- 1 2.2. עמדת הנתבעת :
- 2 2.2.1. עסקת אפי פיתוח כלל לא מהווה הסדר חוב שלם מהסוג שאליה התייחס הסכם
- 3 הייעוץ בין הצדדים, אלא מהווה הסדר ביניים "בלתי שלם", בגינו התובעות אף לא
- 4 דרשו מענק הצלחה.
- 5 2.2.2. על אף שאין מחלוקת ביחס למעורבותן של התובעות בעסקת אפי פיתוח, לא הוכח
- 6 על ידיהן כי מעורבותן היוותה "מסה קריטית" הן ביחס לעסקת אפי פיתוח והן ביחס
- 7 להסדר החוב הסופי, אשר יצא לפועל כ-3 שנים לאחר מכן. עוד מוסיפה הנתבעת, כי
- 8 יש לבחון תרומה ישירה להסדר הסופי דווקא, ללא קשר להסדרי הביניים.
- 9 2.2.3. הסדר כולל יכול היה להתקיים גם ללא עסקת אפי פיתוח. כך לטענתה עולה מחו"ד
- 10 המומחה בנספח 3 לתצהירו של עד הנתבעת.
- 11 2.2.4. במועד הרלוונטי, דירקטוריון הנתבעת לא הצביע על כך שעסקת אפי פיתוח חיונית
- 12 לשם השלמת הסדר כולל, וכך נטען גם ע"י עד הנתבעת, אשר ציין בין היתר כי ניתן
- 13 היה להגיע להסדר גם ללא עסקת אפי פיתוח מאחר שהיו חלופות נוספות (הנתבעת
- 14 הפנתה לפרוטוקול מיום 24.11.22, עמ' 67-68).
- 15 2.2.5. באשר לעדותה של גב' מירב עופר – הציטוט אליו מפנות התובעות מתייחס לכך
- 16 שמאז עסקת אפי פיתוח נעשו 3 הסדרים נוספים בטרם הסדר לפידות.
- 17 2.3. הכרעת ביהמ"ש :
- 18 2.3.1. על אף שעולה ממכלול הראיות כי המכירה של חברת אפי פיתוח הייתה חיונית
- 19 ולטובת כל הגורמים הרלוונטיים, לא הוצגו ראיות מלאות ומספיקות לכך שלא
- 20 הייתה כל ברירה אחרת אלא למכור חברה זו בשלב שבו היא נמכרה, ולמצער נותר
- 21 ספק בכך (הפועל לחובת התובעות מאחר שנטל ההוכחה מוטל עליהן). נספח 6
- 22 לתצהירו של עת/1 אליו הפנו התובעות, הינו אוסף כתבות שפורסמו בעיתונות
- 23 הכלכלית, אשר מתייחסות לעסקת אפי פיתוח ולתהליכים השונים בדרך לביצועה.
- 24 יצוין בהדגשה, כי כתבות כאלו אינן מהוות ראיה קבילה ולפיכך אין בהן כדי להוות
- 25 תחליף לראיות קבילות של ממש (עדויות של יודעי דבר או של מומחים לדבר),
- 26 שמחובתן של התובעות היה לספק אותן (מאחר שנטל ההוכחה מוטל עליהן). לצד
- 27 הפנייה לכתבות הנ"ל, לא ניתן הסבר מספיק ומשכנע ומבוסס ראייתית מטעם
- 28 התובעות מדוע, בהכרח, לא ניתן היה להתקדם ללא עסקת אפי פיתוח, והדבר פועל
- 29 לחובתן. מעיון בכתבות הרלוונטיות לא מצאתי עיגון לכך שלא ניתן היה להתקדם
- 30 ללא עסקת אפי פיתוח. מצאתי בהן למשל כי "העסקה תסייע להגעה לביצוע הסדר
- 31 כולל", ואין להסיק מכך מסקנה כללית שלפיה לא ניתן היה בשום אופן ובכל מקרה
- 32 להתקדם להסדר אלמלא העסקה הספציפית הנ"ל. התובעות הפנו לנספח 7 לתצהירו
- 33 של עת/1 – מדובר במסמך שהוצג באופן חלקי ומקוטע, ולכן לא ניתן להבין את
- 34 הקשרם של הדברים האמורים בו מבלי לעיין במסמך המקורי המלא והשלם. לפיכך,

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"ק 20-05-37705 מ.נ.ש יעוץ בע"מ ואח' נ' אפריקה ישראל להשקעות בעמ

תיק חיצוני :

1 ישנו קושי להסתמך גם על מסמך זה. מדובר במסמך מטעם מומחה מטעם בית
2 המשפט (בתיק אחר), כאשר לא צוין/הובהר מתי ובאיזה תיק הוגש, ומה נקבע לגבי.
3 מהמסמך הנ"ל עולה, בין היתר, כי ניתן היה לנקוט בחלופות שונות מהחלופה
4 שנבחרה בסופו של דבר, והוצגו תרחישים נוספים. עוד עולה ממסמך זה, שכדאי היה
5 כלכלית להיפטר מחברת אפי פיתוח, אולם בעמ' 6 למסמך, צוין כי עסקת אפי פיתוח
6 הינה "הרע במיעוטו בהשוואה לחלופות האחרות העומדות בפני החברה ומחזיקי
7 אגרות החוב". יש בכך כדי להצביע על כך כי היו חלופות נוספות עם תנאים אחרים
8 שעמדו לרשות הנתבעת ונושיה. התובעות הפנו גם לנספח 8 לתצהירו של עת'1. מדובר
9 בפרוטוקול של ישיבת דירקטוריון מיום 17.7.2016 שעסק בעסקת אפי פיתוח. חלק
10 מן המסמך הושחר והתובעות לא סיפקו הסבר לכך. לא ברור לי מאיזו סיבה בוצעה
11 השחרה ומהו טיב/משמעות התוכן שהוסתר, ולכן גם על מסמך זה ישנו קושי
12 להסתמך. הפרוטוקול הנ"ל סוקר את עסקת אפי פיתוח בפירוט. מעיון במסמך עולה
13 כי גם שם ישנה התייחסות לכך שמדובר בעסקה שהיא לטובת הנתבעת (ועל כך אין
14 למעשה חולק).

15 2.3.2. בהמשך לכך, הנתבעת מפנה לחקירתו של עד הנתבעת מיום 24.11.2022, שבה הוא
16 מציין באופן חד משמעי כי "יש הרבה חלופות תמיד" וכי "יש הרבה דרכים לעשות
17 הסדר" כאשר נשאל האם ניתן היה להגיע להסדר גם אם חברת אפי פיתוח לא הייתה
18 נמכרת. אני מקבל כאפשרית עדות זו מאחר שלא ראיתי הוכחה מספיקה/חותכת לכך
19 שאילולא עסקת אפי פיתוח, החברה הייתה מתפרקת באופן מידי. בנוסף, התובעות
20 מפנות לעדותה של גב' מירב עופר, שבה היא ציינה כי התובעות אכן היו שותפות
21 פעילות בניסיון הגעה להסדר כולל, אך לבסוף העניין לא צלח והנתבעת הגיעה להסדר
22 ראשוני. אולם, לאחר מכן, מציינת גב' עופר כדלקמן: "ברגע שמר לבייב קנה את
23 רוסיה הוא פשוט נטש את החברה בהסכמה והשאיר אותה בעצם לנושים, **מאותו רגע**
24 **מר זאורבך וMNS לא היו בתוך התמונה**..." (ראו פרוטוקול מיום 28.9.22, עמ' 20).
25 לפיכך, אין חולק כי התובעות תרמו את חלקן לעסקת אפי פיתוח, אולם לא הוכח כל
26 קשר ישיר ומובהק בין תרומה זו לבין ההסדר הסופי דווקא.

27 2.3.3. כאמור לעיל, אין חולק כי התובעות אכן סייעו לעסקת אפי פיתוח. אולם,
28 מהפניותיהן של התובעות לעדויות השונות עולה כי מדובר בהסדר ראשוני, אחד מיני
29 רבים שהיו בטרם ההגעה להסדר החוב הסופי (ראו למשל דברי עד הנתבעת
30 בפרוטוקול מיום 24.11.22, עמ' 56), דבר אשר יש בו כדי לנתק קשר סיבתי להסדר
31 החוב הסופי דווקא. התובעות תרמו שעות עבודה רבות ומהותיות לעסקת אפי פיתוח,
32 ואין חולק כי מכירת חברת אפי פיתוח הייתה מתבקשת בנסיבות בשל העובדה כי
33 מדובר היה בנכס בעייתי עבור הנתבעת. אולם, יש לזכור כי התובעות תוגמלו היטב
34 בפועל עבור שעות עבודתן בזמן אמת (בגין התעריף שבהסכם הייעוץ), ולאחר סיום

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"ק 37705-05-20 מ.נ.ש יעוץ בע"מ ואח' נ' אפריקה ישראל להשקעות בעמ
תיק חיצוני :

1 עבודתן על עסקת אפי פיתוח, לא דרשו בגינה מענק הצלחה. עסקת אפי פיתוח הייתה
2 בשלב מוקדם וראשוני בשלבי ההבראה, אך לא הוכחה כל זיקה ישירה דווקא בינה
3 לבין ההסדר הסופי. לאחר עסקת אפי פיתוח ניתן היה לפנות בדרכים שונות ולהגיע
4 להסדרים שונים, ועניין זה מצביע על היעדר קיומו של קשר סיבתי ישיר בין עסקת
5 אפי פיתוח לבין ההסדר הסופי. לאור כל האמור, אני מקבל את עמדת הנתבעת בעניין
6 היעדר קשר סיבתי ישיר להסדר הסופי.
7

8 3. מחלוקת בשאלה האם התובעות שימשו כיועצות לדירקטוריון הנתבעת ולוועדה הבלתי תלויה
9 שלה, באופן שבו ניתן לבסס על כך את הקשר הסיבתי :

10
11 3.1. עמדת התובעות :

12 3.1.1. מעורבותן של התובעות הייתה משמעותית בשלבים שונים של גיבוש הסדר החוב
13 (התובעות הפנו לנספחים 9-12 לתצהירו של עת/1), והוצגו לכך מספר דוגמאות: (1)
14 התובעות שימשו כיועצות פעילות של הוועדה הבלתי תלויה של הנתבעת; (2) עמדת
15 הוועדה הבלתי תלויה התקבלה על בסיס עבודתן של התובעות (התובעות הפנו לנספח
16 9 לתצהירו של עת/1); (3) בקשה לאישור הסדר "בן משה" (לא צוין איזה מהם) נסמך
17 על חוה"ד של התובעות.

18 3.1.2. בזכות מעורבותן של התובעות וסקירתו של עת/1 את ההצעות שהיו על הפרק
19 בישיבת ועדה של דירקטוריון הנתבעת, התקבלה החלטה לדחות את הצעת מחזיקי
20 האג"ח לפירוק החברה וללכת בדרך של הסדר (התובעות הפנו למוצג ת/6). בנוסף,
21 נטען כי עבודתן של התובעות שכללה בדיקות והערכות שווי של נכסי הנתבעת, שימשו
22 את הנתבעת לאורך כל התהליך מאחר שמדובר "בשכבות ידע מצטברות".

23 3.1.3. לטענתן, עד הנתבעת ציין כי התובעות העניקו לנתבעת שירותים שונים בקשר
24 "להסכם והסדר החוב" (לא צוין לאיזה מההסכמים/הסדרי החוב התכוונו התובעות)
25 גם לאחר עסקת אפי פיתוח, וכי החשבונות ששולמו היו בגין הסדר החוב (התובעות
26 מפנות לפרוטוקול מיום 24.11.22, עמ' 48-53).

27 3.1.4. די בכותרות המסמכים על מנת ללמוד כי מדובר בעניינים העוסקים בהסדר חוב (גם
28 כאן לא צוין לאיזה מבין הסדרי החוב התכוונו התובעות) וכי עד הנתבעת ציין לאחר
29 שהוצגו לו מסמכים אשר נערכו ע"י התובעות כי הם נעשו לצורך הסדר חוב (ת/7,
30 ת/12, ת/14, ת/15).

31 3.2. עמדת הנתבעת :

32 3.2.1. רוב עבודות התובעות נפרסו על פני כשלושה חודשים לאחר חתימת הסכם הייעוץ
33 (מאי-אוגוסט 2016) והחיובים עבור שירותיה נפסקו לאחר שנת 2017, למעט בעניין
34 עסקת אפי פיתוח ו"עסקת המפעיל" (להלן: "המפעיל").

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"ק 20-05-37705 מ.נ.ש יעוץ בע"מ ואח' נ' אפריקה ישראל להשקעות בעמ

תיק חיצוני :

1 3.2.2. בשנים 2018-2019 שעות עבודת התובעות הסתכמו בכ-70 שעות עבודה בלבד אשר
2 לא היו קשורות להסדר החוב הסופי, אלא הוקדשו לפרויקטים אחרים: (1) הערכת
3 שווי האופציות שהוקצו במסגרת עסקת אפי פיתוח. מדובר בסוגיה משלימה וצדדית
4 לעסקת אפי פיתוח משנת 2016, ללא קשר להסדר הסופי; (2) הערכת שווי "נכס
5 המפעיל". בגין הערכת שווי נכס "המפעיל" שולם תעריף נפרד וגבוה במיוחד בסך של
6 75,000 ₪ (ראו נספח 28, עמ' 500 לתצהירו של עד הנתבעת) אשר היה חיצוני להסכם
7 הייעוץ. מדובר בהסכם נפרד שאינו קשור להסדר הסופי ולפיכך, לטענת הנתבעת לא
8 ניתן לבסס על שעות אלה זכאות למענק ההצלחה.

9 3.3. הכרעת ביהמ"ש:

10 3.3.1. גם בעניין זה אני מעדיף את עמדת הנתבעת על פני עמדת התובעות, וזאת מן הטעמים
11 הבאים: הערכת שווי האופציות הינה חלק מעסקת אפי פיתוח אשר יצאה לפועל
12 בשנת 2016. בהמשך להכרעתי בסעיף 2 לעיל (אשר יפה גם להכרעתי בסעיף 3 הנדון)
13 לא מצאתי כל קשר ישיר או זיקה של ממש בין עסקת אפי פיתוח לבין ההסדר הסופי.
14 מאחר שהערכת שווי האופציות הינה חלק מעסקת אפי פיתוח ונספחת לה, אני
15 מקבל עמדה לפיה התובעות זכאיות למענק ההצלחה של ההסדר הסופי בגין הערכת
16 שווי האופציות הנ"ל. זאת, על אף שאין חולק בעניין תרומתן של התובעות לעסקת
17 אפי פיתוח. באשר להערכת שווי נכס המפעיל, אני מקבל את עמדת הנתבעת שלפיה
18 מדובר בעבודה נפרדת שאינה מתקשרת קשר ישיר להסדר הסופי. בהמשך לכך וכפי
19 שצוין כבר מעלה, התובעות קיבלו שכר ראוי ונפרד בגין עבודתן זו ותוגמלו בהתאם
20 להיקף העבודה (התובעות לא הכחישו עובדה זו בשום שלב ולכן מדובר בעובדה
21 שאינה במחלוקת). זאת ועוד, התובעות לא טענו בעבר כי יש קשר בין העבודות
22 הנוספות הנ"ל לבין ההסדר הסופי, כך שדבר זה פועל לחובתן. נוסף לכל, לא מצאתי
23 בטענות התובעות הוכחה לקשר ישיר זה או אחר להסדר הסופי.

24 3.3.2. באשר לטענת התובעות כי שימשו כיועצות לוועדה הבלתי תלויה, אני מפנה להכרעתי
25 בסעיף 1 לעיל, שבה התייחסתי לכך שההחלטה הסופית מתקבלת על ידי נושי
26 החברה, ואין לייעוץ של הוועדה הבלתי תלויה משקל של ממש בעניין זה. באשר
27 ל"שכבות הידע המצטברות" – אין ספק כי התובעות סיפקו לנתבעת מידע מפורט
28 ומנותח אשר כלל נתונים רבים, אך מאחר שהנתבעת הסתייעה בגורמים נוספים כגון
29 יועצים כלכליים ומומחה מטעם ביהמ"ש, לא ניתן לתת לתובעות את מלוא הקרדיט
30 בקבלת ההחלטות ולבודד ולצבוע את תרומתה כתרומה ייחודית ומובהקת בעל זיקה
31 מובהקת להסדר הסופי (ראו הכרעתי המפורטת בסעיף 1 לעיל). בנוסף, גם בעניין זה
32 לא הוכחו כל קשר ישיר ו/או זיקה מהותית להסדר הסופי. בשל האמור, אין לראות
33 בעבודתן הנוספת של התובעות חלק מן ההסדר הסופי אשר מזכה אותן במענק
34 ההצלחה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"ק 37705-05-20 מ.נ.ש יעוץ בע"מ ואח' נ' אפריקה ישראל להשקעות בעמ

תיק חיצוני :

3.3.3. התובעות הפנו לעדותו של עד הנתבעת בעמ' 48-53 לתמליל ההוכחות, לשם המחשת הטענה שחשבונות שכה"ט ששולמו לתובעות היו בגין הסדר החוב (לא צוין איזה מהם), הפנתה לת/1 ול-ת/2. מדובר בחשבונות עסקה אשר יצאו עבור הנתבעת בחודשים יוני, נובמבר ודצמבר 2017. כלל החיובים מופיעים תחת הכותרת "הסדר חוב" אולם במהלך השנים היו מספר הסדרי חוב (ראו סעיף 3 לעיל) ולכן, למען הסדר הטוב – אתייחס לכל אחת מן התקופות שבחשבוניות באופן פרטני: (1) חודש יוני 2017 – מדובר בתקופה שבה בחרה הנתבעת ללכת בדרך של הסדר חוב לאחר שהתובעות יעצו לנתבעת בעניין בחירה במסלול של הסדר החוב (ראו התייחסותי המפורטת לעניין זה בהכרעתי בסעיף 1 לעיל, שבה לא מצאתי קשר ישיר להסדר החוב הסופי); (2) חודש נובמבר 2017 – מדובר בתקופה שבה הוגשה בקשה לאישור הסדר סיידוף, אשר לטענת התובעות נסמכה על חוות דעתן, אולם מנגד, בתצהירו של עד הנתבעת מציין הוא כי המצגת של התובעות מאוזכרת בשולי הבקשה, והנתבעת לא נסמכה עליה כלל בעת קבלת ההחלטה (ראו ס' 32 לתצהירו). מיד לאחר שגובש הסדר סיידוף, פנו התובעות לנתבעת בבקשה לקבל מענק (ראו ס' 14.11 לתצהירו של עד/ת/1). מכך עולה כי כוונתן של התובעות עת משתמשות הן במונח "הסדר חוב" בחקירת עד הנתבעת, היא להסדר סיידוף, ללא כל קשר להסדר הסופי. מכאן, הרי שמדובר בעבודה נפרדת שבעבורה תוגמלו התובעות ולפיכך איני מוצא זיקה ו/או קשר ישיר גם בעניין זה להסדר הסופי; (3) דצמבר 2017 – מדובר בתקופה שאירעה טרם הגשת בקשה לאישור הסדר מוטי בן משה הראשון אשר לא יצא לפועל. מאחר שהסדר זה לא יצא לפועל, לא ניתן לקשר בינו לבין ההסדר הסופי. אני ער לכך שמספר חודשים מאוחר יותר (ביום 2.9.2018) אושר הסדר מוטי בן משה השני, אולם גם זה לא יצא לפועל בסופו של דבר.

4. **מחלוקת בשאלה האם הפעילות שעשו התובעות בנוגע לניתוח שווי האופציות מבססת את הקשר הסיבתי הדרוש בענייננו:**

4.1. עמדת התובעות:

4.1.1. בחודשים יוני-יולי 2018 (לאחר שהסדר בן משה הראשון לא יצא לפועל, ובטרם הוגשה בקשה להסדר בן משה השני) התובעת 1 ביצעה הערכות שווי לאופציות בעל שליטה בכל הקשור לעסקת אפי פיתוח (התובעות מפנות למוצג ת/14 ו-15). מדובר בעבודה נוספת שנעשתה ע"י התובעות בהמשך לעסקת אפי פיתוח, במועד מאוחר יותר (עסקת אפי פיתוח יצאה לפועל בשנת 2016). הסיבה לכך לטענת התובעות, היא כיוון שהיה צורך להסדיר את עניין האופציות הנ"ל בטרם קידום הסדר הנושים. לטענת התובעות, הנתבעת "התייחסה להערכה של שווי האופציות כחלק אינטגרלי

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"ק 37705-05-20 מ.נ.ש יעוץ בע"מ ואח' נ' אפריקה ישראל להשקעות בעמ

תיק חיצוני :

- 1 ובלתי נפרד מהסדר החוב" והפנו למסמך שכותרתו היא "מישיבה טלפונית של
2 הועדה לניהול הסדר חוב של החברה" (התובעות מפנות למוצג ת/16). אין התייחסות
3 ו/או פרשנות מפורשת במסמך זה למונח "הסדר חוב" ולכן עולה ספק (הפועל
4 בנסיבות לחובת התובעות) אם מדובר בהסדר החוב הסופי או שמא הסדר חוב
5 ספציפי אחר. התובעות ציינו כי בשנים 2018-2019 היקף עבודתן פחת.
6 4.1.2. עד הנתבעת הודה בעדותו כי "ועדת ניהול הסדר החוב של הנתבעת" (לא מצאתי
7 הסבר מדויק אשר מבהיר מה כוללת הוועדה ומהם סדרי היום שלה) הסתייעה
8 בתובעות בעניין ניתוח שווי האופציות של אפי פיתוח. עוד נטען, כי עדות זו של עד
9 הנתבעת הינה נוגדת את האמור בתצהירו (התובעות מפנות לתמליל ההוכחות עמ' 52
10 ש' 26-29, ולתצהירו של עד הנתבעת, ס' 22).
- 11 4.1.3. עוד מציינות התובעות כי בזמן אמת היה ברור לצדדים כי חווה"ד שהכינו התובעות
12 ביחס לשווי האחזקות בנכס המפעיל, קשורה ישירות ל"הסדר הנושים" (לא פורט על
13 איזה הסדר מדובר), וכי עד הנתבעת הודה בחקירתו הנגדית שעבודתן של התובעות
14 על נכס המפעיל קשורה גם כן ל"הסדר הנושים" של הנתבעת (התובעות מפנות
15 לתמליל ההוכחות עמ' 61 ש' 11). כך גם ציין עת/2 (התובעות מפנות לתמליל
16 ההוכחות עמ' 10 ש' 38).
- 17 4.2. עמדת הנתבעת:
- 18 4.2.1. מרבית שעות העבודה שהושקעו על ידי התובעות בחודש יולי 2018 היו עבור הערכת
19 שווי האופציות שהוקצו במסגרת עסקת אפי פיתוח. מדובר בסוגיה "צדדית
20 ומשלימה", נספחת למעשה, לעסקת אפי פיתוח שיצאה לפועל בשנת 2016 שאינה
21 קשורה כלל להסדר החוב הסופי. השעות הנוספות והמועטות שהושקעו ע"י התובעות
22 בחודש אפריל 2019 היו בגין הערכת שווי נכס המפעיל. מדובר בעניין צדדי ונפרד
23 שאינו מהווה חלק מההסדר הסופי. בגין עבודה זו, שולם תעריף נפרד, שונה ומיוחד
24 מהתעריף הקבוע בהסכם הייעוץ, בסך של 75,000 ₪ + מע"מ.
- 25 4.2.2. בנוסף, נטען כי עד הנתבעת ציין בחקירתו שניתן היה להגיע להסדר הסופי אף אם
26 עסקת אפי פיתוח לא הייתה יוצאת לפועל (הנתבעת מפנה לתמליל ההוכחות, עמ' 67-
27 68). וכך גם העדה גב' מירב עופר ציינה כי מאז עסקת אפי פיתוח נעשו עוד 3 הסדרים
28 בטרם סגירת ההסדר הסופי.
- 29 4.2.3. עבודתן של התובעות בעניין ניתוח שווי האופציות ועסקת המפעיל מסתכמת בכ-70
30 שעות אשר מתפרסות על פני שנתיים, בנושאים שאינם קשורים להסדר הסופי ולכן
31 אינה יכולה לבסס זכאות למענק בגין ההסדר הסופי.
- 32 4.2.4. יש להתייחס לפעולות שנעשו בפועל ע"י התובעות ולא לסוגיות צדדיות.
33
34

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"ק 20-05-37705 מ.נ.ש יעוץ בע"מ ואח' נ' אפריקה ישראל להשקעות בעמ
תיק חיצוני :

4.3. הכרעת ביהמ"ש :

- 1
2 4.3.1. עמדת התובעות לא שכנעה אותי כראויה לאימוץ, וזאת מאחר ששוכנעתי כי ניתוח
3 שווי האופציות מהווה עבודת המשך ו/או עבודה משלימה ונספחת לעסקת אפי פיתוח
4 (כך גם ציין עד הנתבעת בסיפא ס' 46 לתצהירו). בהכרעתי בסעיף 3, אשר יפה גם
5 לענייננו כאן, לא מצאתי כי הוכח קשר ישיר בין עסקת אפי פיתוח לבין הסדר החוב
6 הסופי. לפיכך, קל וחומר, כי גם עבודה משלימה לעסקת אפי פיתוח אינה יכולה
7 להוות קשר ישיר מובהק ומספיק להסדר החוב הסופי.
- 8 4.3.2. באשר לעדותו ותצהירו של עד הנתבעת, אשר לטענת התובעות ישנה סתירה בין
9 השניים, איני מוצא סתירה בין דבריו השונים כפי שמציינות התובעות.
- 10 • בסיפא לסעיף 22 לתצהירו של עד הנתבעת הוא מצהיר כדלקמן: "החל משנת
11 MNS, 2018 ביצעה 2 עבודות כלכליות אשר כלל אינן קשורות להסדר הנושים :
12 עבודה כלכלית בנוגע לתמחור אופציות של בעל השליטה לשעבר מר לב לבייב ;
13 ועבודה כלכלית הקשורה למימוש אחזקות המפעילות את כביש 6 ("חברות
14 המפעילי") – עבודה בגינה קיבלה תשלום נפרד מההסכם דנ".
  - 15 • בתמליל ההוכחות בעמ' 52, ש' 26-29, מעיד הוא כדלקמן:
16 עו"ד סופר: "מציג לך פרוטוקול ועדת ההסדר מה-26.07.2018, תאשר לי שזה
17 פרוטוקול הוועדה".
18 עד הנתבעת: "מאשר".
- 19 המסמך אליו הופנה עד התביעה הינו "פרוטוקול מישיבה טלפונית של הועדה
20 לניהול הסדר חוב של החברה", וממסמך זה עולה כי הנתבעת הסתייעה בחוות
21 דעתן של התובעות בעניין ניתוח שווי האופציות. על עניין זה אין מחלוקת בענייננו.
22 בנוסף, לא מצאתי במסמך כל התייחסות או אינדיקציה לכך שניתוח שווי
23 האופציות מקדם את הנתבעת להסדר חוב סופי. לפיכך, איני מוצא כל סתירה בין
24 עדותו לבין תצהירו של עד הנתבעת. נוסף לכך, התובעות בעצמן אישרו כי עבודתן
25 פחתה בשנים אלו ויש גם בכך כדי להעיד על היעדר קשר סיבתי להסדר החוב
26 הסופי דווקא.
- 27 4.3.3. בנוסף, התובעות מפנות לעדותו של עד/2, שבה הוא מציין כי ניתוח שווי האופציות
28 ועסקת המפעיל היו חלק "מההסדר הסופי" (ראו תמליל ההוכחות, עמ' 10-11).
29 בעדותו הוא מציין כי "מימוש האופציות היה חלק מהסדר, הסדר מוטי בן משה
30 הראשון היה חלק מההסדר, המפעיל היה מכירה. והכל היה תהליכים בדרך להסדר
31 הכולל". מעדותו עולה כי כלל התהליכים היו תהליכים נפרדים, וכולם יחדיו היו
32 תהליכים בדרך להסדר הסופי. כלומר, עד/2 אינו מציין כי כלל התהליכים מהווים
33 חלק בלתי נפרד (והכרחי) מההסדר הסופי, אלא מציין כי מדובר בתהליכים בדרך
34 להסדר הסופי. בנוסף, מפנות התובעות לתמליל ההוכחות עמ' 61 ש' 11, אשר בו

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"ק 20-05-37705 מ.נ.ש יעוץ בע"מ ואח' נ' אפריקה ישראל להשקעות בעמ

תיק חיצוני :

1 לטענתן מודה כי נכס המפעיל קשור להסדר הסופי. אולם, מאחר שעת/1 ציין
2 מפורשות כי מדובר בעבודה נקודתית ומצומצמת, אין בעדותו של עד הנתבעת כדי
3 לשנות את דעתי. לפיכך, איני רואה הן בעסקת המפעיל והן בניתוח שווי האופציות
4 (אשר מהוות חלק מעסקת אפי פיתוח) כעבודות שנעשו בקשר ישיר או בזיקה
5 מהותית להסדר הסופי.

6

7 5. מחלוקת בשאלה האם התנהלות הצדדים בזמן אמת מבססת את הקשר הסיבתי הנדרש :

8

9

5.1. עמדת התובעות :

10 5.1.1. בזמן אמת, היה ברור לצדדים כי לאור מעורבותן וייעוץן של התובעות, קמה לתובעות
11 הזכאות למענק ההצלחה לאחר שיגובש ההסדר הסופי. הנתבעת ראתה עצמה
12 מחויבת לתשלום מענק ההצלחה כפי שקבוע בהסכם הייעוץ וזאת נוכח מעורבותן
13 המשמעותית של התובעות. ראו גם פירוט בפסה"ד המקורי בנוגע להפרשה
14 הרלוונטית שביצעה הנתבעת לגבי תשלום אפשרי של מענק ההצלחה לתובעות.

15 5.1.2. הנתבעת לא השיבה לדרישותיהן של התובעות בעניין מענק ההצלחה במשך תקופה
16 של כשנתיים (לאחר שהתובעות פנו אליה 3 פעמים), ולא בכדי. התובעות קיבלו מענה
17 רק לאחר שעניין זה לטענתה, נתמך בחקירתו הנגדית של עד הנתבעת, כאשר הודה
18 שדרישת תשלום תוצג במסגרת המצגים לקראת עסקת בן משה (התובעות מפנות
19 לפרוטוקול מיום 24.11.22 בעמ' 65, ש' 31-26). בנוסף, לא היה בידו הסבר להעדר
20 ההתייחסות לעניין זה בתצהירו. הנתבעת השיבה רק לאחר שסכנת הפירוק חלפה,
21 וכל שנתר הוא להמתין לאישורו של ההסדר הסופי ע"י בית המשפט.

22

5.2. עמדת הנתבעת :

23 5.2.1. סוגיות צדדיות שאינן נוגעות לעבודה שנעשתה בפועל אינן רלוונטיות (טענה זו
24 בוססה על סמך המתווה הנטען שהתוותה ערכאת הערעור לכתיבת פס"ד חדש זה)
25 וכי בחינת שאלת הקשר הסיבתי ושאלת הזכאות למענק ההצלחה, צריכות להתייחס
26 לעבודה אשר נעשתה על ידי התובעות בפועל.

27 5.2.2. בחודש יולי 2019 התכתב עד הנתבעת עם גבי מירב עופר (אשר שימשה כנאמן
28 למחזיקי האג"ח) ובהתכתבות זו תיאר את שיחותיו עם עד/1. בשיחות הנ"ל, כפי
29 שמתאר עד הנתבעת, הוא אמר לעת/1 כי התובעות אינן זכאיות למענק ההצלחה, וכי
30 עד/1 "הסכים והבין" עניין זה, אך בכל זאת דרש לקבל תגמול כחלופה למענק
31 ההצלחה. בהתאם לכך, התובעות התבקשו ע"י הנתבעת לבצע עבודה הקשורה לנכס
32 המפעיל. עוד צוין בהתכתבות הנ"ל, כי עד/1 הציע "פשרה" שלפיה התובעות יקבלו
33 סך של 400,000 ₪ במקום 800,000 ₪, אך עד הנתבעת ציין כי "אין סיכוי ולא מגיע

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"ק 37705-05-20 מ.נ.ש יעוץ בע"מ ואח' נ' אפריקה ישראל להשקעות בעמ

תיק חיצוני :

- 1 לו", ולכן הציע עד הנתבעת לעת/1 שכר גבוה יותר בגין עסקת המפעיל, קרי, סך של
2 100,000 ₪ במקום סך של 75,000 ₪.
- 3 5.2.3. תגובתה של הנתבעת לא הגיעה רק כאשר היה ברור כי הסדר החוב הסופי עומד
4 לצאת לפועל, אלא התגובה נמסרה כ-4 חודשים בטרם השלמת ההסדר (סי' 85
5 לתצהירו של עד הנתבעת).
- 6 5.2.4. בחודש אוקטובר 2019 נשלח לגב' מירב עופר גיליון אקסל (נספח 28 לתצהירו של עד
7 הנתבעת), הכולל פירוט של ההתחייבויות התזרימיות נכון לאותו יום. שם הופיעה
8 התחייבות כלפי התובעות בסך של 400,000 ₪, אולם צוין כי סכום זה הינו במחלוקת.
9 5.3. הכרעת ביהמ"ש :
- 10 5.3.1. איני מקבל את עמדת הנתבעת שלפיה יש להתייחס אך ורק לעבודה שנעשתה ע"י
11 התובעות בפועל, וכי אין כל רלוונטיות לסוגיות נוספות שקיבלו התייחסות גם
12 במסגרת פסה"ד המקורי. התנהלות הצדדים בזמן אמת יש בה כדי להעיד על כוונת
13 והבנות הצדדים בתקופה הרלוונטית, ועל הקשר הסיבתי האפשרי (אם קיים או לאו)
14 להסדר הסופי. פסה"ד בערעורים לא הנחה אותי להתעלם מעובדות ומאינדיקציות
15 כלשהן. כל שהנחה אותי היה לנתח את התשתית הקיימת, מאחר שלדעת ערכאת
16 הערעור לא פירטתי ולא נימקתי את הדברים באופן מספיק בפסה"ד המקורי (כאשר
17 שיטתי בפסה"ד המקורי הייתה שונה בתכלית, ולפיה כלל לא נדרשה הוכחה של קשר
18 סיבתי בין פעולות התובעות לבין ההסדר הסופי דווקא, ולכן לא מצאתי לקבוע אם
19 קשר כזה הוכח).
- 20 5.3.2. כפי שכבר קבעתי בפסה"ד המקורי לגבי התנהלות הנתבעת בזמן אמת, העובדה
21 שהנתבעת נמנעה במשך זמן רב מלהגיב בכתב ובאופן רשמי על דרישת מענק ההצלחה
22 שהתובעות הפנו אליה, יש בה משום אינדיקציה רלוונטית הפועלת לחובת הנתבעת.
23 כך גם לגבי המגעים הרלוונטיים שנערכו עם עד הנתבעת ושצוינו בפסה"ד המקורי.
24 אך מדובר בראיות חלשות ובלתי מובהקות, מה גם שהן לא נוגעות להסדר הסופי
25 דווקא ובהכרח.
- 26 5.3.3. אין חולק כי התובעות דרשו כספים במהלך הדרך, כך למשל, לאחר שביצעו עבודתן
27 על הסדר סיידוף (ראו סי' 1 לעיל). אולם, מכלל הראיות שצורפו, אין כל דרישת
28 תשלום בגין ההסדר הסופי דווקא (!), אשר אושר בסוף שנת 2019, ולאחר שעבודתן
29 של התובעות פחתה (כך גם לדבריהן). זאת ועוד, בכתב התביעה שלנו, התובעות דרשו
30 את מענק ההצלחה בגין **הסדר בן משה**, ורק בחלוף זמן רב מהגשת התביעה החלו
31 להתייחס לקשר הסיבתי הנטען שבין העבודות שביצעו לבין ההסדר הסופי. יש בכל
32 אלו אינדיקציה די מובהקת לכך שהתובעות עצמן בזמן אמת וגם כשכבר נקטו בהליך
33 משפטי רשמי לא ראו עצמן זכאיות למענק בגין ההסדר הסופי דווקא, ורק בדיעבד,

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"ק 37705-05-20 מ.נ.ש יעוץ בע"מ ואח' נ' אפריקה ישראל להשקעות בעמ

תיק חיצוני :

- 1 ניסו להוכיח כי אכן זכאיות לכך. זה המקום להזכיר את שינוי העמדות הדרמטי
2 והקיצוני של התובעות, כמפורט מעלה בסעיף 1 ל"בחינת שאלת הקשר הסיבתי".
3 5.3.4. כפי שציינתי בפסה"ד המקורי, ראיתי בנתבעת כמי שאכן ראתה עצמה מחויבת בזמן
4 אמת לתשלום מענק (בין אם חלקי ובין אם מלא) וזאת לאור התנהלותה. כך למשל,
5 כאשר הנתבעת כללה בהוצאותיה הצפויות תשלומים שהיו מיועדים לתובעות. עם
6 זאת, ועל אף שבזמן אמת עולה כי הנתבעת ראתה עצמה כמחויבת, יש לחזור
7 ולהתמקד בנקודה העיקרית, שעליה מתבססת הכרעתי – והיא בחינת הקשר הסיבתי
8 והזיקה בין מעשיהן ועבודותיהן של התובעות לבין ההסדר הסופי. לאחר שבחנתי את
9 מעשיהן של התובעות בפסק דין זה, הגעתי לכלל מסקנה כי אין קשר סיבתי ישיר
10 ו/או זיקה ישירה בין העבודות השונות שבוצעו במהלך הדרך (שבגינן תוגמלו
11 התובעות בכל שלב) לבין ההסדר הסופי דווקא.
12
13 6. מחלוקת בשאלה האם הסדר החוב הסופי הינו חלק בלתי נפרד מתהליך ארוך שבו נכללו
14 הסדרי ביניים נוספים (אשר יש בכוחם לבסס קשר סיבתי) או שמא מדובר בהסדר עצמאי
15 ונפרד:
16
17 6.1. השאלה הנ"ל מתעוררת למקרא סיכומי התובעים, ומאחר שאני רואה אותה כחלק
18 משאלת הקשר הסיבתי הכללית אשר עומדת בבחינה, לא אענה עליה בנפרד, ואתייחס
19 אליה במסגרת דברי הבאים:
20
21 התובעות העלו טענות ביחס לפעולות ועבודות שנעשו על ידיהן עבור הנתבעת לאורך תקופת
22 ההתקשרות הממושכת בין הצדדים. עבודתן המסיבית והמהותית ביותר שנעשתה עבור
23 הנתבעת התרחשה בסמוך לתחילת ההתקשרות (בשנים הראשונות), כאשר בהמשך נעשו
24 עבודות נוספות, אך פחותות משמעותית בהיקפן. התובעות לא הצליחו לשכנע אותי ו/או
25 להוכיח בדרך זו או אחרת כי העבודות שנעשו במהלך תקופת ההתקשרות, מבססות קשר ישיר
26 בעל זיקה מהותית להסדר הסופי דווקא. איני מבטל חלילה את חשיבות עבודתן של התובעות
27 עבור הנתבעת ו/או עבור גורמים שונים מטעמה (עבודות אשר בגינן תוגמלו כמפורט מעלה).
28 אולם, אין חולק כי עבודתן פחתה ככל שעבר הזמן, וכך גם מציינות התובעות בעצמן (ראו סי'
29 37 לסיכומים המשלימים). לאחר בחינת מכלול טענות וראיות הצדדים, אני מוצא לנכון לקבוע
30 כי העבודות והפעולות השונות שנעשו על ידי התובעות במשך תקופת ההתקשרות, אינן מהוות
31 יחדיו "מסה קריטית", כזו שיש בה לבסס ולהוכיח קשר סיבתי ישיר וזיקה מהותית להסדר
32 הסופי. כך גם, לא מצאתי כי כלל פעולות התובעות יחד עשויות להוות מסה קריטית ביחס
33 להסדר הסופי, כאשר בהקשר זה אשוב ואציין כי פעולות התובעות רק הלכו ופחתו עם השנים
34 (ולא ההפך), כך שההסתייעות בתובעות הלכה ופחתה עם השנים, ובהתאמה, הלך והתרוּפף

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"ק 37705-05-20 מ.נ.ש יעוץ בע"מ ואח' נ' אפריקה ישראל להשקעות בעמ

תיק חיצוני :

1 הקשר שבין פעולות התובעות לבין הסדר החוב שנעשה לבסוף. נוסף לכל, עצם שינוי העמדה
2 הקיצוני הנ"ל של התובעות ביחס לקיום ולנחיצות הקשר הסיבתי פועל לחובתה. בטרם הגיעו
3 הצדדים לערכאת הערעור, התובעות לא טענו (ודאי לא במפורש) כי פעולותיהן מבססות קשר
4 ישיר להסדר הסופי, וכלל לא טענו כי יש צורך בקשר סיבתי (אלא ההיפך למעשה). רק לאחר
5 מכן, בעקבות ההליך הערעורי ושמיעת עמדת מותבי ההרכב שדן בו, במעמד הסיכומים
6 המשלימים התובעות התיימרו לייחס ולנכס לכל פעולותיהן קשר סיבתי להסדר החוב הסופי,
7 אשר לטענתן מזכה אותן במענק ההצלחה. אך סביר וטבעי להניח, שככל שאמנם שהיה
8 במציאות קשר סיבתי כזה, התובעות לא היו נמנעות מלהציגו ומלהשתית עליו את תביעתן
9 מלכתחילה, והעובדה שהתובעות לא עשו זאת מלכתחילה מדברת בעד עצמה ובקול ברור –
10 לחובת ולרעת התובעות.

סיכום

11
12
13
14 התביעה נדחית.

15
16 התובעות ישלמו לנתבעת הוצאות משפט ושכ"ט עו"ד (בסכום אחד כולל), בסך 80,000 ₪.

17
18 המזכירות מתבקשת לשלוח לצדדים את פסק הדין ולסגור את התיק.

19
20 ניתן היום, כ"א אייר תשפ"ד, 29 מאי 2024, בהעדר הצדדים.

21
22
23

אבי כהן, שופט